

Pamięć o represjach sowieckich na post-wielokolonialnym Rosyjskim Dalekim Wschodzie

Projekt zakłada zbadanie, w jaki sposób represje sowieckie są pamiętane na Rosyjskim Dalekim Wschodzie (RDW); regionie, który nie pojawia się w badaniach pamięcioznawczych, a który ma coraz większe znaczenie geopolityczne. Projekt zakłada, że RFE jest bardzo zróżnicowanym regionem, który doświadczył wielu kolonializmów: kolonizacji Imperium Rosyjskiego, religijnej i kulturowej kolonizacji Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego, kolonizacji wynikających z wojen chińsko-rosyjskich i rosyjsko/sowiecko - japońskich, kolonialnych wpływów wywołanych zimnowojenną i współczesną geopolityką, wpływów konkretnych grup osadników – prawosławnych, Ukraińców, Koreańczyków, Niemców; dlatego region ten może być przestrzenią różnych przeciw-pamięci. Celem tego projektu jest zatem analiza sposobu, w jaki te różne przeszłość, różne pamięci i różne wzorce pamiętania przeszłości wpływają na kształt pamięci o sowieckich represjach w wybranych regionach RDW (okręgi chabarowski i nadmorski oraz Obwód Sachaliński) Oznacza to, że projekt proponuje interdyscyplinarne, dekolonialne i międzykulturowe podejścia do badania procesów pamiętania przez różne grupy narodowościowe i etniczne żyjące na RDW oraz zrozumienie wzajemnych powiązań między tymi pamięciami w celu ustalenia, w jaki sposób wspólnie konstruują one pamięć o sowieckich represjach. Ponadto projekt analizuje, w jaki sposób współczesna polityka pamięci graniczących z Rosją Chin, Japonii i Korei wpływają na procesy pamiętania.

Proponowane podejście dekolonialne oznacza włączenie lokalnych badaczy i innych członków lokalnej społeczności w proces badawczy oraz przyjęcie postawy emicznej w celu wyjaśnienia sposobów funkcjonowania pamięci o sowieckich represjach na RDW. Dekolonialne podejście oznacza również zbudowanie międzynarodowego zespołu badawczego, składającego się z rosyjskich, koreańskich, japońskich i chińskich badaczy, którzy będą wspólnie analizować zebrane materiały, a także poprzez dyskusje ustalać kształt i charakter procesów pamiętania o represjach na Rosyjskim Dalekim Wschodzie. Takie podejście pozwoli na uniknięcie zachodniocentrycznej perspektywy w interpretacji procesów pamięciowych.

Rezultatem projektu będzie szczegółowa analiza na poziomie mikro (działania upamiętniające podejmowane przez poszczególnych agentów pamięci i nadawane przez nich znaczenia), analiza na poziomie mezo (kształt pamięci zbiorowej wybranych grup) analiza na poziomie makro (ogólne regionalne wzorce pamiętania) i analiza na poziomie globalnym (wpływ globalnej polityki pamięci na procesy pamięciowe w RFE). Projekt określi również powiązania i zależności między tymi pamięciami oraz wskaże, czy konflikty pamięci między Rosją, Chinami, Japonią i Koreą Południową wpływają na pamięć lokalną. Śledząc, w jaki sposób negocjuje się kontrowersje i jak buduje się pamięć regionalną w kontrze do pamięci narodowych, projekt ustali, czy Rosyjski Daleki Wschód może stać się przestrzenią regionalnych procesów pojednania czy raczej pretekstem dla nowych konfliktów pamięciowych.